Førsteblad

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 29.

Tilleggsspørsmålnr.

Emne: Julenissen.

Oppskr. av: Eiliv Brenna.

(adresse): Böverdalen Lom.

Fylke: Oppland.

Herad: Lom.

Bygdelag: Böverdal.

Gard: Brenna.

G.nr. 113 Br.nr. 1.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. Ja.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):
84½ aar gl. Brenna. Föderaadsmann.

SVAR

1. Nissen eller Tokkallen har vore kjent paa ymse vis og maatar i gamal tid, saa langt attende ein veit og lenger. Fraa reint gamalt saa dette han vist inkje ut gaavor. Seinare vart det i heimane han fórtast, ikkje i festar, som det sjeldan eller aldri var. Naar dei gjekk julebukk var Tokkalln oftast med. Mest kjent vart han paa kort og skrifter i seinare tid.

2. Saa reint ymist. Til aa byrja med, saa var det helst borni som naut godt av nissen. Julenissen fekk av julekosten, som borni sette til for han seine kvelden, men som hunden og katten gjorde seg godt av um natti.

3. Ungdomen. Helst liten og kraftig. Kunde og vore stor og uppstasa.

4. Paa ymist vis. Stort skjegg, graatt. Kvitebukse og topplue raud, hadde alle nissar. Gjekk i labbar eller jarnskodde leksionsko.

5. Begge deler nok. Får var ikkje maskeri haudekon

6. Ja.

7. Ja saa har dei lenge gjort. Var ingkje skjelnad i nist saavori. Hadde ei jente eller ein gut

5384

eit godt auga til nokon i huset, so
kom nokke nissen med ei sers gava.
Det hente og, at eit kvende som var
fol til aa skvaldre og bera ut slarv
fekk ei sjor givandes.

8. Nissen, Tokkallen, Tomten, Tuften, er vorten ein
eventyr- eller sognfigur som er brukeleg
som gamansfigur for borni. Og segnerne
vert sagde i samanheng baade med
gamalt og nytt.

9. Ja savore var da brukt for aa
faa lønt sume og keika-andre

5384
NORSK ETNOLOGISK GRANSKING